

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlijk, 20 centiemen.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiemen.

De reklamen, per drukregel, 25 centiemen.

De Postrijder verschijnt s'vondsdays, s'donderdags en zaterdags.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEÉ, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20. en bij alle postdirecteuren.

Alle toezending van brieven, annonces, geld, enz., moet gefrankeerd zijn.

TONGEREN, DEN 28 APRIL.

Kiezingen en studie-beurzen.

De kiezingen voor de kamers zijn aanstaande; het ministerie is op zijn ongemak want de uitslag der kiezingen van den 12 juni zou MM. Frère en Bara van hunne fluweele zetels kunnen doen vallen. Men begrijpt dat er in zulke omstandigheden weer iets moet uitgedacht worden om het klerikaal spook te ontwakken. Het is tijd van de oude manoeuvres, die reeds zoo menigmaal goed gelukt zijn, weer voor den dag te halen. Over eenige jaren schreeuwde men tegen de kloosters en de doode hand. Dat lukte naar wensch in 1857, maar dat deuntje is versleten. Thans moet er een nieuw spook opgevoerd worden. Het gansche land toont zijne verontwaardiging tegen den doctrinaire aanhang die de katholieke beurzen ontroofd heeft. Weet gij wat men nu uitgevonden heeft om het ministerie bij het volk te verschoonen? Men wil doen gelooven dat het de katholieke bestierders zijn die de beurzen ten onder zouden brengen zoo het gouvernement er niet het bestuur van op zich nam! In andere woorden, het ministerie maakt zich meester van de beurzen om de beurzen op het allerbest te bestieren!

Wat zegt gij daarvan? Dat is zoo bijna alsof iemand u zeide: « Kamaraad, gij hebt daar een schoon stuk land, maar gij zult dat zoo goed niet labouren als ik, daarom zal ik daar den ploeg maar in zetten; er bestaan wel akten en testamenten door dewelke gij zoudt kunnen bewijzen dat dat land den erflijken eigendom uwer familie is, maar, ziet gij, als ik mij daar meester van maak dan zal het veel beter geregeerd worden. »

De misbruiken der studie-beurzen dat is het nieuw oorlogsmachien dat men uitgevonden heeft om dit jaar de doctrinaire lammeren naar de kiesbus te leiden.

Verleden woensdag werd het spektakel reeds in de kamer opgevoerd. Juist meende M. de voorzitter de zitting te sluiten, toen M. Funck eensklaps recht stond, om het gouvernement te interpellieren over zekere misbruiken, welke sedert eenige dagen door de ministeriele drukpers, in het bestuur der studie-beurzen worden aangeduid.

M. Funck verlangt te weten wat er eigenlijk van dit alles waar is. Ook vraagt hij, of de uitvoering der wet een ernstigen weerstand heeft ontmoet en of het waar is dat sommige openbare ambtenaars er zich hebben tegen verzet.

Het spreekt van zelf dat M. Frère deze interpellatie verwachtte, evenwel stelde hij zich aan alsof hij daarop gansch onvoorbereid

was. Hij zegde dat de weerstand, waarvan men sprak, reeds te voren bekend was, en wat de aangeduide misbruiken betreft, dat M. Bara, die thans afwezig was, daarover inlichtingen zou kunnen geven.

In het belang der waarheid, vroegde M. Van Overloop een algemeen verslag over het bestuur van al de oude beursfondatiën. Hierop antwoordde M. Frère, dat die vraag voorbarig was. — Voorbarig! voor het gouvernement, ja, dat is te begrijpen; want ten aanzien der naderende kiezingen, wil het de waarheid nog onder het korenvat verborgen houden en de doktrinaire schreeuwers eerst nog een tijd lang allerhande lasteringen onder het publiek laten rondstrooijen.

Wij zien in de zoogezegde openbaringen der ministeriele drukpers, tegen de oude administratiën der studie-beurzen, niet anders dan eene kieskwesie: daarom worden de feiten tot in het oneindige overdreven; om de openbare opinie te verbitteren, worden de minste onregelmatigheden, in wraakroepende schandalen en ontvreemdingen ontaard. 't Is waar, de grofste aantijgingen zijn reeds op de stelligste wijze weerlegd geworden; maar de *werlijke en loijale* ministeriele dagbladen wachten zich wel van die logenstraffingen een enkel woord te reppen; hun stelsel is lasteren, altijd maar lasteren.

Den 18 november 1864 heeft M. Malou in den Senaat verklaard, dat hij al de rapporten der bestendige deputatiën onzer provinciale-raden had onderzocht. Deze rapporten liepen van 1850 tot 1862, en gedurende al dien tijd was er niet een ernstig misbruik in het bestuur der beursfondatiën aangeduid!

Provinciale kiezingen.

Uit het kanton Beeringen vernemen wij dat de katholieken de heeren Boni en Hendrix als kandidaten zullen voordragen tegen MM. Vander Elst en J.-A. Bamps uitgaande leden. De katholieke lijst zal dus de volgende namen bevatten:

MM. GUYSENS, lid der bestendige deputatie.

SCHOONBROOT, geneesheer.

BONI, advocaat te Beeringen.

HENDRIX, burgemeester te Heppen.

Mijnheer de Postrijder,

Nu, dat mijne patatten op eene bagatel naar altemaal geplaat zijn, neem ik de pen wederom op en leg mijne schup neer om u den volgende brief te zenden welken Sus mij geschreven heeft. Behalve den artikel waardoor hij mij een vijf-en-twintig à dertig franks vraagt, moogt gij alles weten en aan

het eerbaar publiek bekend maken. Ergo, Sus schrijft mij:

Bemide Ouders,

Ik laat u weten dat ik nog frisch en gezond ben, en indien het anders ware, dat zou mij van harte leed zijn.

Wij zijn hier met onze kompanie op de belze frontieren gebilteerd om te gaan vechten. Ze zeggen dat de Hollanders van zin zijn ons land in te nemen, dat zij daarom al vele oorlogschepen op de Maas en het kanaal hebben, maar dat zij bang zijnde van onze nieuwe baarden en snaphanen, eenen engel-schen koopman genaamd Vectijphus, belast hebben zoo veel rotte ossen en korijen België in te zenden als mogelijk om ons eerst te vergeven en daarna des te gemakkelijker te kunnen doodschieten.

Onze kapitein die al van over lang het kruis van eer zou gekregen hebben van minister Schapsal, indien de Koning niet gevraagd had: waar heeft die kerel dat verdienst? zei ons gisteren op den appel: jongens, gij moet uwe geweren maar goed laden, en zoo sterk schieten als gij kunt wanneer gij eenen os of een kalf ziet aankomen; wij zullen Mijnheer Vectijphus eene pert beijen die hij niet gauw zal vergeten en de Hollanders met hun eigen vet smeren. Ik zal van uit de herberg u nazien en zoo gij dapper vecht wordt gij allen serzziant en ik krijg het kruis van eer...

Daarna trokken wij allen moedig naar onzen post, en ik ben het, ik, uw Sus, die de eerste scheut gelost heb op eenen allerdiksten os. Ik geloof dat ik hem labendig moet geraakt hebben, want hij liep terug naar Holland gelijk eenen haas. Sedert dien heb ik geen enkele beest meer gezien en mijne kameraden zeggen krek hetzelfde. Wat ons verwondert, is dat men te Tongeren zoo bang is van de hollandsche ossen dat zij de poorten zelfs gesloten hebben voor de belze kalveren. Weten die heeren dan niet dat wij hier op schildwacht staan? Of denken zij dat wij niet dapper genoeg zijn om dat vuil gespus terug te slaan? Onze serzziant-majoor las over eenige dagen in een tongersblad waar hij zijnen schik-tabak ingedraaid had, dat de heeren van Brussel voorzichtig en wijs deden van de markten te sluiten omdat er gemakkelijk eene hollandsche beest zou kunnen tusschen loopen, en aldus de gansche stad vergeven. Tonnerre! riep hij uit, die zoo iets zegt, is geen belg of kent ons regiment niet! Liever sneuvelen, dan eenen os door te laten! En de gansche kompanie riep gezamenlijk: ja, liever sneuvelen!

Ik laat u dus weten dat de Tongenaren niet moeten vreezen zoo lang wij er zijn. Met dezen oorlog welken wij op handen hebben,

zullen nu alle langbekken hunnen snater wel houden! 't Was maar overal in steden en dorpen: waarom moeten wij soldaten hebben? De soldaten vreten het land op! De armée kost alle jaren veertig à vijftig millioenen... tot nu toe heeft zij nog niets uitgezet als hunne savels versleten met poetsen, enz. enz. Zoo! wij hebben nog niets uitgezet! Ons regiment alleen heeft sedert achttien jaren al tweemaal het land bevrijd van den vijand, zegt de kapitein, eens te Risetoe waar het honderd en zeven franschmannen op de vlucht dreef en nu wederom vandaag waar wij op de belze frontieren de Hollanders met hunne ossen en kalveren afwachten! Wat zou er wel van ons dierbaar vaderland geworden, zoo wij er niet waren?

Voor eensluidend afschrift,

PACHTER NOL.

Koeijenmarkt.

Men leest in de *Meuse* van Luik dat de koeijenmarkt van die stad bestemd is om een der aanzienlijkste van geheel het land te worden. Verleden dingdag, zegt hetzelfde blad, drongen zich een aanzienlijk getal beesten in de enge plaats die voor koeijenmarkt dient.

Daar hebt gij het al! Toen wij zeiden dat het ministerie eenen onregtvaardigen maatregel nam door den markt van Tongeren te verbieden en eenen markt te openen te Luik waar er nooit geen bestaan had, toen onze medeburgers zich in eenen meeting vergaderden om tegen dien noodlottigen slag te protesteeren, toen waren er menschen die staande hielden dat de klachten der Tongenaren niet gegrond waren, menschen die naar gewoonte alles goedkeurden wat van het ministerie komt en die beweerden dat de markt van Tongeren grenszins kon te lijden hebben door de tijdelijke afschaffing, omdat de markt van Luik toch in geen geval ooit iets zou beteekenen. De afschaffing van den markt van Tongeren duurt nu nauwelijks twee maanden en reeds melden de gazetten van Luik dat de luiksche koeijenmarkt een der aanzienlijkste van het land wordt!

Reis der koninglijke familie in Limburg.

Het bezoek der koninglijke familie in onze provincie schijnt op de volgende wijze vastgesteld te zijn:

Zaterdag 1° september 's morgens zal de Koning vergezeld van de Koningin en den graaf van Vlaanderen uit Brussel vertrekken en omtrent ten 10 ure te St-Truiden aankomen.

— Is dat zoo? vroeg de gendarm aan de andere reizigers.

— Zoo is het.

— Gij volgt mij, zeide de gendarm tot den dikke heer.

— Ik verzeker u, begon deze nogmaals.

— Laat mij spreken, mijnheer, vroeg hem de dame. Gendarm, vervolgde zij, het is zooals deze heer het u verhaald heeft; maar de dief is bij zelf.

De beschuldigde jonge reiziger wilde lachen, maar hij werd doodsbek.

— Hebt gij bewijzen? vroeg de gendarm.

— Wij zullen zien, sprak de dame. Een van deze twee heeren moet de dief zijn. Deze heer zat naast den bestolen! de andere tegenover hem. Nu komt het er op aan, te weten welke van deze twee heeren de behendigste in het stelen is. Is het deze jongere heer, dan was hij ook behendig genoeg, het uurwerk bij de ontdekking van den diefstal in eens anders zak te doen gorken. Niet waar, gendarm?

— Voorzeker, mevrouw.

— Wees dan zoo goed de paspoorten dezer heeren af te vragen.

De dikke reiziger haalde reeds een papier te voorschijn en reikte het den gendarm over.

De gendarm zag het paspoort in.

— Hm, postambtenaar!

Hij wilde zich tot den anderen heer wenden; maar het was niet noodig. Een tweede gendarm was uit nieuwsgierigheid toegetreten. Hij zag in het rijtuig.

— 't Is drommel, Liedke! verduivde spitsboef! Waar komt gij van daan? Uit het tucht-

REISAVONTUREN

van eenen dikken Heer.

(Vervolg en einde.)

Zij stonden allen op, ook de dame. Zij zochten in alle hoeken, doch men vond het nergens.

— Het is onbegrijpelijk, zeide de jonge man, maar hadt gij uw uurwerk daareven nog wel?

— Zeker had ik het nog. Het is een gouden ankeruurwerk van Geneve; het loopt op twaalf steenen en draagt het nummer 20.002, ik weet het zeker. En als het hier niet gevonden wordt, dan... dan...

— Dan is het gestolen, wildet gij zeggen?

De jonge man wilde hem geen woord schuldig blijven.

— Ja, mijnheer, dat wilde ik zeggen.

— Daar hebt ge gelijk in, mijnheer. Wij moeten ons allen laten onderzoeken, mijne heeren, door den heer die bestolen is. Vindt hij het uurwerk — goed. Vindt hij het niet — ook goed. Welaan, mijne heeren! Gij, mejuffrouw, zult u, als het noodig mocht zijn, in de statie aan eene onderzoeking van eene vrouw niet willen onttrekken!

— Dat zal ik niet, mijnheer!

— Alzoo, mijnheer! begin met mij, als ik u verzoeken mag. Maar zoek nauwkeurig. Als gij uw uurwerk niet vindt, hebt gij ons voor dieven willen uitmaken.

De oude heer begon ook werkelijk zijn onderzoek in de zakken en kleedingstukken van den jongeling.

— Heere hemel! riep op eens de dikke heer uit, terwijl hij verbleekte.

Ontzetting stond op zijn gelaat te lezen.

— Mijnheer wat hebt gij!

— Ik... ik...?

De heer Somer taste onwillekeurig naar zijn uurwerk toen de oude heer het onderzoek begon. Het zijne bad hij nog, hij voelde het in zijn vestzakje; maar wat voelde hij tegelijkertijd in zijn borstzak?

— Ik... ik... heb het uurwerk. Hier, riep hij uit, terwijl hij het uurwerk van den ouden heer te voorschijn haalde.

— Daar hebben wij den dief! zegde de jonge man.

— Ik zeg u, mijnheer! riep de dikke reiziger uit. Ik zweer u...

— Dat gij onschuldig zijt? Met het gestolen goed in de hand? Met het uurwerk in den zak.

— Ik weet niet hoe het er ingekomen is. Ik begrijp het niet.

— O, ja, vergissingen, mijnheer; die zult gij wel aan anderen willen overlaten.

— Maar, mijnheer, mijne heeren, bij alles wat mij dierbaar is, bij...

— Nu wordt het te erg! Gij zijt op den diefstal betrapt; wij allen zijn getuigen dat gij den dief zijt, en daarmede basta!

De dikke reiziger wilde zich niettemin verdedigen, hij verloor zijne zinnen.

— Ik een dief! Ik een dief!

De dame naast hem legde hem hare hand op den schouder.

— Wees maar stil! riep de zij op strengen, bevelenden toon.

— Gij ook? Gij ook? zeide de dikke heer.

— Wees toch stil! herhaalde de dame. Werkelijk hield hij zich stil, tot zij de statie

bereikten. De trein hield aan; de rijtuigen werden geopend. De jongere heer, die den ouden verhaald en daarop met den diefstal het woord gevoerd had, stond het eerst op en zeide:

— Ik zal onmiddellijk eenen gendarm roepen. Blijft gij, mijne heeren, ondertusschen in het rijtuig en laat vooral den dief niet ontsnappen.

Hij wilde om het rijtuig te verlaten, de dame voorbij gaan, doch deze trad hem in den weg.

— Toch niet, mijnheer! zeide zij.

Hij zag haar verwonderd aan en sprak:

— Ik ga den gendarm roepen.

— Gij zult blijven, antwoordde zij met eene vastberaden stem.

Hij verbleekte en wilde haar met geweld wegduwen. Het gelukte hem echter niet: zij had meer kracht dan men op het eerste gezicht zou oordeelen.

— Maar wat moet dat? vroeg hij.

— Wat dat moet? kondukteur! riep zij uit het rijtuig; haal onmiddellijk eenen gendarm hier. Er is een dief in den waggon.

Reeds snelde een gendarm toe met de vraag:

— Wat is er te doen?

— Mijnheer, verhaalt gij den gendarm, zeide de dame tot den jongen reiziger die het rijtuig had willen verlaten.

Hij verhaalde:

— Die heer was onder den overtocht zijn zakuurwerk kwijt geraakt. Het moest gestolen zijn, en de dief moest zich in het rijtuig bevinden. Ik stelde voor dat iedereen zich zou laten onderzoeken. Dit gebeurde. Toen de beurt aan dezen heer zou komen, gaf hij vrijwillig het uurwerk over; hij wilde niet weten hoe hij in bezit van dat voorwerp was gekomen.